

การศึกษาเปรียบเทียบวรรณกรรมกอธิคอังกฤษและอเมริกันในยุคเริ่มแรก

นางสาว จารุกัญญา เรือนคำ

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

หน่วยวิชาวรรณคดีเปรียบเทียบ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2536

ISBN 974-583-418-1

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

019276

A COMPARATIVE STUDY OF ENGLISH GOTHIC NOVELS AND AMERICAN
GOTHIC NOVELS IN THE INITIAL PERIOD

Miss Jarukanya Rearnkham

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts

Division of Comparative Literature

Graduate School

Chulalongkorn University

1993

ISBN 974-583-418-1

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาเปรียบเทียบวรรณกรรมกอธิคอังกฤษและอเมริกันในยุคเริ่มแรก
โดย นางสาว จารุกัญญา เรือนคำ
หน่วยวิชา วรรณคดีเปรียบเทียบ
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศิริรัตน์ ทวีเลิศนิตี

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... ศาสตราจารย์ ดร. อภินันท์ บัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. อภินันท์ บัณฑิตวิทยาลัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. อนงค์นาฏ เถลิงวิทย์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศิริรัตน์ ทวีเลิศนิตี)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. สว่างศรี รัตนวิเชียร)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

จากรุกฎญา เรือนคำ : การศึกษาเปรียบเทียบวรรณกรรมกอธิคอังกฤษและอเมริกาในยุค
เริ่มแรก (A Comparative Study of English Gothic Novels and
American Gothic Novels in the Initial Period.) อ.ที่ปรึกษา :
ศศ. ศิริรัตน์ ทวีเลิศนิธิ, 194 หน้า. ISBM 974-583-418-1

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มุ่งศึกษาเปรียบเทียบวรรณกรรมกอธิคยุคเริ่มแรกของ 2 ชาติ คือ อังกฤษ
และอเมริกาโดยมีสมมุติฐานว่าวรรณกรรมกอธิคอังกฤษและอเมริกามีลักษณะทางวรรณกรรมเหมือนและต่าง
กัน การศึกษามุ่งประเด็นหลัก 2 ประการคือการศึกษาเปรียบเทียบและการศึกษาในฐานะที่เป็นวรรณกรรม
หลักหนึ่ง

ผลของการศึกษาเปรียบเทียบและการศึกษาในเชิงหลักหนึ่งพบว่าวรรณกรรมกอธิคอังกฤษและ
อเมริกาในยุคเริ่มแรกใช้หลักการประพันธ์เดียวกัน วรรณกรรมกอธิคยุคเริ่มแรกมีลักษณะเป็นวรรณกรรม
ที่ผสมผสานมาจากวรรณกรรมอังกฤษที่มีอยู่ก่อนหน้านั้น นักเขียนวรรณกรรมกอธิคอเมริกันแสดงแนวคิดและ
ทัศนคติที่มีต่อสังคมที่ใกล้ชิด การนำเสนอความคิดเห็นต่อสังคมของนักเขียนวรรณกรรมกอธิคอเมริกัน
มีลักษณะที่ชัดเจนมากกว่านักเขียนวรรณกรรมกอธิคอังกฤษที่แสดงความคิดเห็นทางสังคมในลักษณะที่ซ่อน
เร้นเอาไว้ นอกจากนี้วรรณกรรมกอธิคอังกฤษและอเมริกาในยุคเริ่มแรกยังมุ่งประเด็นของการสั่งสอน
ศีลธรรม และในขณะเดียวกันก็เป็นวรรณกรรมประเภทบันเทิงคดีที่เน้นให้ผู้อ่านเกิดความกลัวและความ
ตื่นเต้นในสิ่งลึกลับเหนือธรรมชาติ การศึกษาในเชิงหลักหนึ่งมุ่งประเด็นไปที่การหลักหนึ่งของตัวละครในเรื่อง
ทั้งการหลักหนึ่งภายนอกและภายในตัวละครในวรรณกรรมกอธิคอเมริกันมีความแปลกแยกจากสังคมและเป็นตัว
ละครที่มีปัญหาทางจิตใจ ตัวละครในวรรณกรรมกอธิคอเมริกันกลายเป็นต้นแบบของตัวละครของวรรณ
กรรมสมัยใหม่ในศตวรรษที่ 19 วรรณกรรมกอธิคมีส่วนคล้ายคลึงกับวรรณกรรมโรแมนติกและวรรณกรรม
อิงประวัติศาสตร์อีกทั้งวรรณกรรมกอธิคยังเป็นต้นกำเนิดวรรณกรรมใหม่ ๆ ไม่ว่าจะเป็นวรรณกรรม
กอธิคใหม่และวรรณกรรมแนววิทยาศาสตร์ เป็นต้น

ภาควิชา.....หน่วยวิชาวรรณคดีเปรียบเทียบ.....
สาขาวิชา.....หน่วยวิชาวรรณคดีเปรียบเทียบ.....
ปีการศึกษา.....๕536.....

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

C310157 : MAJOR COMPARATIVE LITERATURE
KEY WORD: COMPARATIVE/NOVEL/INITIAL

JARUKANYA REARNKHAM : A COMPARATIVE STUDY OF ENGLISH GOTHIC

NOVELS AND AMERICAN GOTHIC NOVELS IN THE INITIAL PERIOD

THESIS ADVISOR : ASST. PROF. SIRIRAT THAVEELERTNITHI. 194 pp.

ISBN 974-583-418-1

This thesis concentrates on the comparative study of Gothic Novels in the Initial Period in two different countries : England and America. The major hypothesis is that English and American Gothic novels are related to each other. This study involves the comparative study and the study of Gothic Literature as the escapist literature.

An outcome of this comparative study and the theory of escape has been the finding that English and American Gothic literature are based on the same criteria and they are an integrated literature. The American Gothic authors express their ideas and attitudes about social concerns more clearly than English Gothic authors, who indicate their concerns by connotation. Moreover, both English and American Gothic Literature intends to teach a moral lesson, as well as, to entertain by making readers frightened and excited by the supernatural beings. The approach to the study by the theory of escape illustrates on the ways in which characters escape in literature, which are classified in two kinds of escape : "External Escape" and "Internal Escape". American Gothic characters experience a feeling of alienation and a psychic break down. The American Gothic character is the archetypal character for modern literature of the nineteenth century. Gothic Literature is similar to Romantic Literature and Historical Romance. It became the inspiration for future authors to create new kind of literature such as New Gothic Literature and Science fiction.

ภาควิชา..... หน่วยวิชาวรรณคดีเปรียบเทียบ
สาขาวิชา..... หน่วยวิชาวรรณคดีเปรียบเทียบ
ปีการศึกษา..... 2536

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณ ครูวรรณคดีเปรียบเทียบทุกท่านที่สร้างพื้นฐานวรรณคดีเปรียบเทียบให้แก่ศิษย์
กราบขอบพระคุณ พ่อกับแม่ที่ให้โอกาสที่ดีที่สุดในชีวิตลูก
ขอบพระคุณ พี่ชาย 3 คนกับน้องชายอีก 2 คนสำหรับพื้นฐานความรู้ทางด้านคอมพิวเตอร์
อนุเคราะห์คอมพิวเตอร์ พรินเตอร์ และกำลังใจที่ดี
ขอบคุณเป็นพิเศษ สำหรับกำลังใจ และความช่วยเหลือที่มีให้เสมอมาจากเพื่อน ๆ หลายสิบคน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญแผนภูมิ.....	ณ
บทที่	
บทนำ.....	1
ความสำคัญของปัญหา.....	1
สมมติฐานของการศึกษา.....	2
วัตถุประสงค์.....	3
ขอบเขตของการศึกษาและข้อตกลงพิเศษ.....	3
วิธีการค้นคว้า.....	5
ค่าสำคัญ.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
1 ที่มาของวรรณกรรมกอธิคยุคเริ่มแรก.....	7
ความหมายของคำว่า ("กอธิค").....	7
ความหมายตามตัวอักษร.....	7
ความหมายเฉพาะด้าน.....	10
สถาปัตยกรรมกอธิค.....	10
วรรณกรรมกอธิค.....	11
ที่มาทางวรรณกรรมกอธิค.....	12
วรรณกรรมยุคกลาง.....	12
ความสำเร็จทางวรรณกรรมของพวกเขาเองไกลและแซกซอน.....	12
การรุกรานของพวกนอร์มันในยุคกลางของอังกฤษ.....	13
ศาสนาและสังคมเป็นพื้นฐานทางวรรณกรรมสมัยกลางของอังกฤษ..	15

	ลักษณะของวรรณกรรมในยุคกลาง.....	16
	ความสัมพันธ์ระหว่างวรรณกรรมยุคกลางและวรรณกรรมกอธิก ในศตวรรษที่.....	19
	บทละครสั้นเล็กของเชคสเปียร์.....	22
	ความสัมพันธ์ระหว่างบทละครสั้นเล็กกับวรรณกรรมกอธิก.....	24
	กวีนิพนธ์เกี่ยวกับความตาย.....	26
	กวีนิพนธ์เรื่อง "Elegy Written in a Country Churchyard".....	27
	ความสัมพันธ์ระหว่างกวีนิพนธ์เกี่ยวกับความตายและ วรรณกรรมกอธิก	29
	ลักษณะบับคั้นอารมณ์ความรู้สึกที่ปรากฏในนวนิยายโศกนาฏกรรมแบบ ฮวน เอลวาล์องทางเพศของแชนมวอล ริชาร์ดสัน.....	31
	ความหมายของคำว่าลักษณะบับคั้นอารมณ์ความรู้สึก.....	32
	ลักษณะของวรรณกรรมบับคั้นอารมณ์ความรู้สึก.....	33
	นวนิยายโศกนาฏกรรมแบบฮวน เอลวาล์องทางเพศของแชนมวอล ริชาร์ดสัน.....	34
	ความสัมพันธ์ระหว่างวรรณกรรมบับคั้นอารมณ์ความรู้สึกกับ วรรณกรรมกอธิก.....	37
2	การศึกษาวรรณกรรมกอธิกยุคเริ่มแรกในฐานะที่เป็นวรรณกรรมหลักหนึ่ง.....	39
	สาเหตุภายนอกที่ทำให้วรรณกรรมกอธิกเป็นวรรณกรรมหลักหนึ่ง.....	40
	สาเหตุทางประวัติศาสตร์.....	40
	ระบอบการปกครองแบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ในรัชสมัยของ พระเจ้าจอร์จที่ 3.....	41
	ระบอบการปกครองและความขัดแย้งระหว่างชนชั้นกลายเป็นนัยสำคัญ ในวรรณกรรมกอธิก.....	44
	การเข้มงวดในเรื่องการตีพิมพ์เป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดวรรณกรรม หลักหนึ่ง.....	46
	สาเหตุจากการฟื้นฟูศิลปวิทยาการในยุโรป.....	47
	การฟื้นฟูศิลปวิทยาการที่มีอิทธิพลต่อลักษณะหลักหนึ่งในวรรณกรรมกอธิก..	50
	การกลับไปกล่าวถึงสถาปัตยกรรมกอธิกในวรรณกรรมกอธิก.....	50
	ลักษณะของสถาปัตยกรรมกอธิก.....	52

การกลับไปกล่าวถึงระบบพินัยในวรรณกรรมกอธิค.....	58
ลักษณะของระบบพินัย.....	58
ระบบพินัยในวรรณกรรมกอธิค.....	60
สาเหตุจากการปฏิรูปทางศาสนา.....	62
ความสัมพันธ์ระหว่างศาสนาคิสต์นิกายโรมันคาทอลิก และ การต่อต้าน	
การปฏิรูปทางศาสนาที่ปรากฏในวรรณกรรมกอธิค.....	63
ความยิ่งใหญ่ของพระเจ้าวัดและรองคณะนางชี.....	63
พิธีกรรมในศาสนา.....	64
กฎเกณฑ์ที่เข้มงวดของศาสนา.....	64
วิธีการปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดทางศาสนาของ	
ศาลพระแห่งสเปน.....	66
ลักษณะของการหลีกหนีในวรรณกรรมกอธิคยุคเริ่มแรก.....	70
การหลีกหนีภายนอกของตัวละครในวรรณกรรมกอธิคยุคเริ่มแรก.....	71
การหลีกหนีภายนอกของตัวละครเข้าไปในอดีต.....	71
การหลีกหนีภายนอกของตัวละครในบริบทสมัยกลาง.....	71
การหลีกหนีภายนอกของตัวละครในบริบทร่วมสมัยกับนักประพันธ์... ..	76
การหลีกหนีภายนอกของตัวละครเข้าไปอยู่ท่ามกลางชนมชาติ.....	79
ความสำคัญของชนชาติที่มีต่อตัวละครในวรรณกรรมกอธิค.....	79
การหลีกหนีภายในของตัวละครในวรรณกรรมกอธิคยุคเริ่มแรก.....	83
การเปลี่ยนความเชื่อทางศาสนา.....	83
การเปลี่ยนทัศนคติ หรือ ความคิดที่มีอยู่เดิมภายในใจ.....	91
การโดดเดี่ยวตัวละคร.....	91
ความวิตกกังวลในเรื่องความตาย.....	94
ผลของการศึกษาการหลีกหนีในวรรณกรรมกอธิคยุคเริ่มแรก.....	101
วรรณกรรมกอธิคยุคเริ่มแรกแสดงให้เห็นสังคมยุคอดีต.....	101
วรรณกรรมกอธิคยุคเริ่มแรกเป็นวรรณกรรมปฏิเสธสังคม.....	102
วรรณกรรมกอธิคยุคเริ่มแรกเสนอโลกของการหลีกหนีในเรื่อง	
เหนือชนชาติ.....	102
วรรณกรรมกอธิคยุคเริ่มแรกเป็นวรรณกรรมวิจารณ์สังคมโดยแสดง	
ในรูปแบบของนัยสำคัญ.....	103

3	การศึกษาเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างวรรณกรรมกอธอังกฤษและอเมริกัน	
	ในชุดเริ่มแรก.....	104
	โครงเรื่อง.....	104
	แก่นเรื่อง.....	110
	ตัวละคร.....	119
	ความขัดแย้ง.....	132
	จินตภาพและภาพลักษณ์ในเรื่องเหนือธรรมชาติ.....	136
	บทสรุปของการเปรียบเทียบวรรณกรรมกอธอังกฤษและอเมริกันชุดเริ่มแรก..	141
	บทสรุป.....	143
	ลักษณะเฉพาะของวรรณกรรมกอธยุคเริ่มแรกในศตวรรษที่ 18.....	144
	วรรณกรรมกอธเป็นเรื่องน่ากลัวที่มุ่งให้ผู้อ่านเกิดความหวาดกลัว.....	144
	วรรณกรรมกอธยุคเริ่มแรกมีความสัมพันธ์กับสถาปัตยกรรมแบบกอธ.....	146
	คุณลักษณะของวรรณกรรมกอธยุคเริ่มแรกมีแนวโน้มของวรรณกรรม	
	รูปแบบเชิงปฏิเสธ.....	148
	วรรณกรรมกอธในชุดเริ่มแรกมีพัฒนาการที่นำไปสู่วรรณกรรมกอธ	
	รูปแบบใหม่.....	153
	บรรณานุกรม.....	162
	ภาคผนวก ก.....	169
	ประวัติผู้เขียน.....	194

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญแผนภูมิ

หน้า

แผนภูมิที่ 1	โครงสร้างทางสังคมแบบระบบฟีวาล์.....	11
แผนภูมิที่ 2	โครงสร้างระบบฟีวาล์กับการกำหนดตัวละครของผู้ประพันธ์เรื่อง <u>The Castle of Otranto.....</u>	60
แผนภูมิที่ 3	โครงสร้างระบบฟีวาล์กับการกำหนดตัวละครของผู้ประพันธ์เรื่อง <u>The Mysteries of Udolpho I and II.....</u>	61

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย